

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

26. november 2013*

Apellatsioonkaebus — Konkurents — Keelatud kokkulepped — Tööstuslike kilekottide turg — Tütarettevõtja toimepandud rikkumise ematettevõtjale süüks panemine — Üldkohtu menetluse liiga pikk kestus — Tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte

Kohtuasjas C-40/12 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 27. jaanuaril 2012 esitatud apellatsioonkaebus,

Gascogne Sack Deutschland GmbH, varem Sachsa Verpackung GmbH, asukoht Wieda (Saksamaa), esindajad: advokaadid F. Puel ja L. François-Martin,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Castillo de la Torre ja N. von Lingen, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses kohtuastmes

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, M. Safjan, kohtunikud J. Malenovský, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, D. Šváby ja M. Berger (ettekandja),

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 5. veebruari 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 30. mai 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Gascogne Sack Deutschland GmbH, varem Sachsa Verpackung GmbH (edaspidi mõlemal juhul „apellant”) palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu 16. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas T-79/06: Sachsa Verpackung vs. komisjon (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema hagi, milles ta palus osaliselt tühistada ja muuta komisjoni 30. novembri 2005. aasta otsus K (2005) 4634 (lõplik), mis käsitleb [EÜ] artikli 81 alusel algatatud menetlust (Juhtum COMP/F/38.354 – Tööstuslikud kotid) (edaspidi „vaidlusalune otsus”) või teise võimalusena vähendada talle selles otsuses määratud trahvi.

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites [81] ja [82] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205), millega asendati nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määrus nr 17 esimene määrus [EÜ] artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204; ELT eriväljaanne 08/01, lk 3), artikli 23 lõiked 2 ja 3, millega asendati määruse nr 17 artikli 15 lõige 2, näevad ette:

„2. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele trahve, kui need tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:

- a) rikuvad [EÜ] artiklit [81] või [82] [...]

[...]

Ühegi rikkumises osalenud ettevõtja ja ettevõtjate ühenduse puhul ei tohi trahv ületada 10% selle eelmise majandusaasta kogukäibest.

[...]

3. Trahvisumma määramisel võetakse arvesse nii rikkumise raskust kui ka kestust.”

- 3 Vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise ajal kohaldatavas redaktsioonis suuniste määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja [ST artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 1998, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171; edaspidi „1998. aasta suunised”) punktis 1 on märgitud, et „[trahvi p]õhisumma määratakse kindlaks rikkumise raskusastme ja kestuse põhjal, mis on ainsad määruse nr 17 artikli 15 lõikes 2 osutatud kriteeriumid”.
- 4 Rikkumise raskusastme osas on suuniste punkti 1 A esimeses lõigus sätestatud, et rikkumise raskuse hindamisel tuleb arvesse võtta selle laadi, tegelikku mõju turule, kui seda saab mõõta, ja asjakohase geograafilise turu suurust.
- 5 1998. aasta suuniste sama punkti teise lõigu kohaselt jagunevad rikkumised kolme kategooriasse: kerged rikkumised, rasked rikkumised ja väga rasked rikkumised. Viimati nimetatute hulka kuuluvad ka horisontaalsed piirangud, näiteks „hinnakartellid” ja turujagamiskvoodid.

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

- 6 Apellant on Saksa õiguse alusel asutatud äriühing. 1994. aastal omandas 90% apellandi kapitalist Gascogne Deutschland GmbH, kes on Prantsuse õiguse alusel asutatud äriühingu Groupe Gascogne SA (edaspidi „Groupe Gascogne”) 100% osalusega tütarettevõtja. Ülejäänud 10% omandas Groupe Gascogne otse. 2008. aastal muutis apellant oma nime Gascogne Sack Deutschland GmbH-ks.

- 7 British Polythene Industries plc teavitas 2001. aastal komisjoni keelatud kokkuleppes tööstuslike kottide sektoris.
- 8 Komisjon viis läbi kontrollimisi 2002. aasta juunis ja 2002. aasta juulis ning apellant teatas talle, et soovib koostööd teha. Komisjon algatas 29. aprillil 2004 haldusmenetluse ning võttis vastu vastuväiteteatise mitme äriühingu suhtes, sh apellant.
- 9 Komisjon võttis 30. novembril 2005 vastu vaidlusaluse otsuse, mille artikli 1 lõike 1 punktis k on sätestatud, et apellant ja Groupe Gascogne on rikkunud EÜ artiklit 81, kuna esimene osales 9. veebruarist 1988 kuni 26. juunini 2002 ning apellant 1. jaanuarist 1994 kuni 26. juunini 2002 tööstuslike kilekottide sektoris Belgias, Saksamaal, Hispaanias, Prantsusmaal, Luksemburgis ja Madalmaades kokkulepetes ja kooskõlastatud tegevuses, mis seisnes hindade kindlaksmääramises ja ühise hindade arvutamise süsteemi kehtestamises, turgude ja müügikvootide jaotamises, klientide, tehingute ja tellimuste määramises, teatavatele pakkumismenetlustele kooskõlastatud pakkumiste esitamises ja individualiseeritud teabe vahetuses.
- 10 Seetõttu määras komisjon apellandile vaidlusaluse otsuse artikli 2 esimese lõigu punktis i 13,20 miljoni euro suuruse trahvi, täpsustades, et Groupe Gascogne oli selle trahvi maksmise eest solidaarselt vastutav 9,90 miljoni euro ulatuses.

Vaidlustatud kohtuotsus

- 11 Apellant esitas vaidlusaluse otsuse peale hagi, mis saabus Üldkohtu kantseelisse 23. veebruaril 2006. Ta palus sisuliselt Üldkohtul see otsus tühistada teda puudutavas osas või teise võimalusena vähendada talle määratud trahvi summat.
- 12 Hagi põhjendamiseks esitas hageja kaheksa väidet. Esimese võimalusena esitatud kolmes esimeses väites palus ta tühistada vaidlusaluse otsus ja nende väidete kohaselt oli esiteks tehtud ilmne hindamisviga keelatud kokkuleppes hageja osalemise ulatuse küsimuses, teiseks ei olnud vaidlusalust otsust põhjendatud seoses hageja osalemisega alamrühmas „Saksamaa” ning kolmandaks rikutud esiteks EÜ artiklit 81, kuna komisjon omistas valesti hageja tegevuse tema emaettevõtjale Groupe Gascogne ning teiseks määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 2.
- 13 Ülejäänud viies väites, mis esitati teise võimalusena, paluti trahvisummat vähendada. Neljanda väite kohaselt on tehtud hindamisviga rikkumise raskuse küsimuses, viienda väite kohaselt on tehtud hindamisviga seoses rikkumise kestusega, kolmanda võimalusena esitatud kuuenda väite kohaselt on tehtud hindamisviga, kuna arvesse ei ole võetud kergendavaid asjaolusid, seitsmenda väite kohaselt on tehtud hindamisviga seoses hageja koostööga haldusmenetluses ning neljanda võimalusena esitatud kaheksanda väite kohaselt on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet.
- 14 20. oktoobri 2010. aasta kirjas palus hageja uuendada kirjalik menetlus põhjusel, et menetluse käigus oli tekkinud uus õiguslik asjaolu, st Lissaboni lepingu ja täpsemalt ELT artikli 6 jõustumine, tänu millele sai Euroopa Liidu põhiõiguste hartast (edaspidi „harta”) esmase õiguse allikas.
- 15 2. veebruaril 2011 toimunud kohtuistungil tugines hageja lisaks hagiavalduses esitatud väidetele harta artiklis 48 ja Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK”) artiklis 6 sätestatud süütuse presumptsiooni põhimõtte rikkumisele. Sellega seoses leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 92 ja 93:

„92 [...] hageja väide, et rikutud on süütuse presumptsiooni põhimõtet ja kaitseõigusi, mis on tagatud harta artikliga 48, on esitatud lisaks hagiavalduses esitatud argumentidele, olemata nendega piisavalt tihedalt seotud, et pidada neid Üldkohtu menetluses oleva vaidluse loomuliku käigu osaks. Seega tuleb neid käsitleda uute väidetena.

- 93 Seega tuleb kindlaks teha, kas Euroopa Liidu lepingu ja eeskätt selle artikli 6 jõustumine 1. detsembril 2009, mis andis hartale aluslepingutega võrreldes samaväärsse õigusjõu, on uus asjaolu, mis õigustab uute argumentide esitamist. Sellega seoses tuleb märkida, et süütuse presumptsiooni põhimõtte kuulus liidu õiguskorda ja oli konkurentsieeskirjade rikkumise menetlustes liidu õiguse üldpõhimõttena selles kaitstud [vaidlusaluse] otsuse vastuvõtmise kuupäeval [...]”
- 16 Üldkohus järeltas sellest, et hageja ei saa viidata Lissaboni lepingu jõustumisega liidu õiguskorda tehtud muudatustele, et väita kohtuistungis staadiumis, et rikutud on süütuse presumptsiooni põhimõtet.
- 17 Üldkohus lükkas hagiavalduses hageja esitatud kolm tühistamisväidet põhjendamatu tõttu tagasi. Mis puudutab konkreetset kolmanda väite esimest osa, mille kohaselt on rikutud EÜ artiklit 81, kuna komisjon omistas väärt hageja tegevuse emaettevõtjale, st Groupe Gascognele, siis meenutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 kõigepealt Euroopa Kohtu praktikat, millest nähtub, et juhul kui emaettevõtja osalus liidu konkurentsieeskirjade rikkumise toime pannud tütaretevõtja aktsia- või osakapitalis on 100%, esineb lihtne eeldus, et kõnealune emaettevõtja avaldab tegelikult oma tütaretevõtja tegevusele otsustavat mõju. Seejärel tõdes Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktis 88, et vaidlust ei ole selles, et „Groupe Gascognele kuulu[s] 100% osalus hageja kapitalis ning komisjon võis eeldada, et emaettevõtja avaldas tütaretevõtjale otsustavat mõju”. Üldkohus lisas, et komisjon täpsustas veel, et „Groupe Gascogne sai iga kuu hagejalt teavet, et viimane oli funktsionaalselt integreeritud kontserni harusse „Painduvad pakendid” ja et kontserni juhid kuulusid „Beiratisse”, mis on hageja järelevalve ja juhtorgan”. Pärast seda, kui ta oli sama kohtuotsuse punktis 89 ära toonud nende asjaolude ümberlükkamiseks hageja esitatud argumentid, järeltas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90, et „[t]uleb siiski tõdeda, et need tegurid ei saa ümber lükata eeldust, et Groupe Gascogne avaldas hagejale otsustavat mõju”.
- 18 Mis puudutab kolmanda väite teist osa, mille kohaselt on rikutud määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 2, kuna komisjon ei pidanud ajavahemikus 9. veebruarist 1988 kuni 31. detsembrini 1993 toime pandud rikkumise eest määratud trahviosa arvutamisel kinni asjassepuutuva ettevõtja käibe 10% piirist, siis leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 108 ja 109:
- „108[...] kui eristatakse kaht perioodi, millest esimesel omistatakse vastutus rikkumise eest ainult tütaretevõtjale ning teisel juhul emaettevõtjale solidaarselt oma tütaretevõtjaga, ei kohusta määruse nr 1/2003 artikli 23 lõige 2 komisjoni kindlaks määrama, kas trahvi see osa, mille tasumise eest emaettevõtja solidaarselt ei vastuta, ületab 10% tütaretevõtja enda käibest. Selles sättes ette nähtud piiri ainus mõte seisneb selles, et vältida trahvi määramist, mis oleks majandusüksuse kogusuurust silmas pidades ülemäärane otsuse vastuvõtmise kuupäeval. Rikkumise eest üksi vastutava ettevõtja käibel kuupäeval, mil rikkumine toime pandi või mil trahvi määrati, on selles osas vaid vähe tähtsust.”
- 109 Seda kaalutlust ei mõjuta asjaolu, et komisjon kohaldas oma varasemas otsustuspraktikas seda sätet erineval viisil, mis oli asjaomasele äriühingule soodsam. Nagu komisjon märkis, piisab, kui sellega seoses märkida, et ta ei ole oma varasema otsustuspraktikaga seotud, kusjuures igal juhul ei ole see trahvisumma arvutamise õiguslik raamistik [...]”
- 19 Üldkohus lükkas tagasi ka viis muud väidet, mis on esitatud teise võimalusena ja milles paluti trahvisummat vähendada. Mis puudutab täpsemalt neljanda väite esimest osa, mille kohaselt võttis komisjon trahvi arvutamisel arvesse rikkumise tegelikku mõju turule, kuigi see ei olnud mõõdetav, siis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 117 leidis Üldkohus, et „nagu nähtub [1998. aasta] suuniste sõnastusest, [tuleb] rikkumise tegelikku mõju turule [...] rikkumise raskusastme määramisel arvesse võtta ainult siis, kui seda on võimalik mõõta”. Kõnealuse kohtuotsuse punktis 118 lükkas Üldkohus seetõttu tagasi hageja argumendi, mille kohaselt peaks ta komisjoni määratud trahvi vähendada, kui rikkumise mõju turule ei ole mõõdetav. Selles kontekstis tegi ta vahet käesoleval asjal ja kohtuasjal

T-279/02: Degussa vs. komisjon, milles tehti otsus 5. aprillil 2006 (EKL 2006, lk II-897), millele hageja viitas. Selleks tõdes ta sama kohtuotsuse punktis 119, et „käesolevas asjas esiteks ei väida komisjon, et tal on võimalik mõõta rikkumise mõju turule ning teiseks ei erista hageja ühtegi argumenti ega tõendit, mis näitaks, et keelatud kokkuleppel ei olnud tegelikkuses mingit mõju ja et see ei avaldanud järelikult turule mingisugust mõju”.

- 20 Pärast kõikide hagi põhjendamiseks esitatud hageja väidete analüüsi jättis Üldkohus hagi tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 21 Apellant palub Euroopa Kohtul:

- esimese võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja suunata asi Üldkohtule tagasi, et ta otsustaks finantstagajärgede üle, mis tema jaoks tõi kaasa lahendi tegemise mõistliku aja ületamine Üldkohtu poolt;
- teise võimalusena vähendada talle komisjoni määratud trahvi, et võtta arvesse kõnealuseid finantstagajärgi;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

- 22 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
- mõista kohtukulud välja apellandilt.

- 23 Apellant palus 11. septembri 2012. aasta kirjas sel kuupäeval kohaldatavas redaktsioonis Euroopa Kohtu kodukorra artikli 42 lõike 2 esimese lõigu alusel uuendada kirjalik menetlus põhjusel, et tekkinud on uus asjaolu, st tema tõsiselt kahjumlik finantsolukord.

- 24 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 24 ja kodukorra artikli 61 alusel palus Euroopa Kohus pooltel, Euroopa Parlamendil, Euroopa Liidu Nõukogul ja liikmesriikidel vastata küsimustele kriteeriumide kohta, mis võimaldavad hinnata Üldkohtus toimunud menetluse kestuse mõistlikkust, ning meetmete kohta, mis võimaldaksid heastada selle menetluse liiga pika kestuse tagajärgi.

Apellatsioonkaebus

Esimene väide

Poolte argumendid

- 25 Esimeses väites kinnitab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kuna ei teinud järeldusi Lissaboni lepingu ja eelkõige ELT artikli 6 jõustumisest 1. detsembril 2009, mis andis hartale aluslepingutega võrreldes samaväärse õigusjõu. Üldkohus ei võtnud arvesse, et selle puhul oli tegemist uue asjaoluga kodukorra artikli 48 lõike 2 esimese lõigu tähenduses ning et see võimaldas apellandil tugineda menetluse käigus uuele väitele, mis puudutas harta artiklis 48 tagatud süütuse presumptsiooni. Apellandi sõnul on eeldus, mis võimaldab tütarettevõtja kapitalis 100% osalust omavale emaettevõtjale omistada selle tütarettevõtja konkurentsivastase tegevuse, hartaga vastuolus olev süü presumptsioon.

- 26 Komisjon väidab, et see väide on liiga üldine, kuna ei täpsustata põhjust, miks on Lissaboni lepingu jõustumine uus õiguslik asjaolu, ning seega põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 27 Kõigepealt tuleb tõdeda, et apellatsioonkaebuses ei väida apellant, et ta esitas oma menetluse algatusdokumendis mis tahes viite hartale.
- 28 Seoses küsimusega, kas Lissaboni lepingu jõustumist oleks tulnud pidada Üldkohtu menetluses ilmnenuks asjaoluks, nagu väidab apellant, ning mis seega oleks põhjendanud vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 48 lõike 2 esimesele lõigule uute väidete esitamist, tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et sellist jõustumist, mis toob kaasa harta hõlmamise liidu esmase õiguse hulka, ei saa pidada uueks õiguslikuks asjaoluks kodukorra artikli 42 lõike 2 esimese lõigu tähenduses. Selles kontekstis rõhutas Euroopa Kohus, et enne selle lepingu jõustumist oli ta juba mitmel korral tuvastanud, et eeskätt EIÕK artiklis 6 sätestatud õigus õiglasele kohtulikule arutamisele on põhiõigus, mida Euroopa Liit järgib EL artikli 6 lõike 2 alusel kui üldpõhimõtet (vt eelkõige 3. mai 2012. aasta otsus kohtuasjas C-289/11 P: Legris Industries vs. komisjon, punkt 36).
- 29 See tõlgendus, mille Euroopa Kohus andis oma kodukorra kohaldamiseks, kehtib *mutatis mutandis* Üldkohtu kodukorra vastavate sätete kohaldamise korral.
- 30 Igal juhul on enne Lissaboni lepingu jõustumisest varasemas kohtupraktikas kinnitatud, et eeldus, mille kohaselt emaettevõtja, kellele kuulub 100% või peaaegu 100% osalus tütarettevõtja kapitalis, avaldab viimasele tegelikult otsustavat mõju, ei ole vastuolus süütuse presumptsiooni põhimõttega (vt selle kohta 19. juuli 2012. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-628/10 P ja C-14/11 P: Alliance One International ja Standard Commercial Tobacco vs. komisjon ja komisjon vs. Alliance One International jt, punktid 46, 47, 108 ja 113, ning 18. juuli 2013. aasta otsus kohtuasjas C-501/11 P: Schindler Holding jt vs. komisjon, punktid 108–111 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Neid asjaolusid arvestades tuleb apellatsioonkaebuse põhjendamiseks apellandi esitatud esimene väide põhjendamatuks tõttu tagasi lükata.

Teine väide

- 32 Teine apellatsioonkaebuse väide koosneb kahest osast. Esimese osa kohaselt on Üldkohus rikkunud oma kohustust põhjendada otsust seoses nende argumentide tagasilükkamisega, mille apellant esitas oma ärilise sõltumatuse tõendamiseks. Teise osa kohaselt on Üldkohus rikkunud õigusnormi, kuna ta ei sanktsioneerinud seda, et vaidlusaluses otsuses ei ole põhjendatud määratud trahvi ülempiiri arutamist.

Teise väite esimene osa

– Poolte argumentid

- 33 Apellant märgib, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89 viitab Üldkohus eri asjaoludele, mille apellant esitas, et tõendada, et Groupe Gascogne ei teostanud tema äripoliitika üle tegelikku kontrolli. Kõnealuse kohtuotsuse punktis 90 piirdus Üldkohus aga sellega, et lükkas need asjaolud napisõnaliselt tagasi, kasutades stereotüüpset väljendit „Tuleb siiski tõdeda [...]”, analüüsimata kõiki neid ja esitamata põhjuseid, miks need ei olnud piisavalt tõenduslikud. Selliselt tegutsedes rikkus Üldkohus põhjendamiskohustust, mis tal väljakujunenud kohtupraktika kohaselt lasub.

34 Komisjon vastab, et Üldkohtu kohustust põhjendada oma otsuseid ei saa tõlgendada kui kohustust vastata üksikasjalikult poole igale argumendile, eelkõige juhul, kui see argument ei ole piisavalt selge ja täpne, nagu see oli Üldkohtus hageja esitatud kaalutluste puhul.

– Euroopa Kohtu hinnang

35 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale ei tähenda Euroopa Kohtu põhikirja artikli 36 ja artikli 53 esimese lõigu järgne Üldkohtu kohustus otsuseid põhjendada, et Üldkohus peab esitama põhjenduskäigu, milles analüüsitakse ammendavalt ja ühe kaupa vaidluse poolte kõiki argumente. Põhjendus võib seega olla tuletatav, kui see võimaldab huvitatud isikutel mõista põhjendusi, millele vaidlustatud kohtuotsuses tuginetakse, ning kui Euroopa Kohtul on piisavalt teavet oma kohtuliku kontrolli teostamiseks apellatsioonimenetluses (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus *Alliance One International ja Standard Commercial Tobacco vs. komisjon ja komisjon vs. Alliance One International* jt, punkt 64).

36 Käesolevas asjas kordas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 78–82 hageja argumentatsiooni, mille kohaselt on komisjon selleks, et omistada tütaretevõtja tegevus emaettevõtjale, kohustatud tõendama, et viimane määrab tegelikult kindlaks tütaretevõtja tegevuse turul; kõnealune institutsioon seda antud juhul ei teinud.

37 Vastuseks sellele argumentatsioonile meenutas Üldkohus kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikat, millest nähtub, et juhul kui emaettevõtjale kuulub konkurentsieskirju rikkunud tütaretevõtja kapitalis 100% osalus, esineb ümberlükatav eeldus, et emaettevõtja avaldab tütaretevõtja tegevusele tegelikult otsustavat mõju.

38 Seejärel tõdes Üldkohus, et hageja oli Groupe Gascogne 100% osalusega tütaretevõtja, mis põhjendas eespool viidatud eelduse kohaldamist. Samuti märkis ta ära teatavad täiendavad tõendid, mille komisjon oli selles kontekstis esitanud.

39 Pärast seda, kui Üldkohus oli vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89 loetlenud konkreetset asjaolud, mille hageja esitas oma sõltumatus tõendamiseks, tõdes ta sama kohtuotsuse punktis 90 sõnaselgelt, et need ei lükka ümber eeldust, mille kohaselt avaldas Groupe Gascogne tegelikult hagejale otsustavat mõju. Selles suhtes märkis Üldkohus, et hageja piirdus lihtsate väidetega, esitamata nende kinnitamiseks ühtegi tõendit.

40 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 63, kuigi Üldkohus ei viidanud sõnaselgelt, et kohustus lükata ümber vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 meenutatud eeldus, lasub hagejal, on järgnevates kohtuotsuse punktides 88–90 selgelt ja üheti mõistetavalt ära toodud Üldkohtu põhjenduskäigu etapid, mida Üldkohus järgis hageja esitatud asjaolude tagasilükkamiseks.

41 Neid asjaolusid arvestades on Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 87–90 esitanud piisava põhjenduse, et võimaldada apellandil teada saada kohtuotsuse aluseks olevaid põhjusi ning Euroopa Kohtul on piisavalt teavet kontrolli teostamiseks apellatsioonimenetluses.

42 Seega tuleb teise väite esimene osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata

Teise väite teine osa

– Poolte argumendid

- 43 Apellant meenutab, et ta vaidlustas Üldkohtus 3,3 miljoni euro suuruse trahvi summa, mille ta peab üksi tasuma, ja mis vastab ajavahemikule 9. veebruarist 1988 kuni 31. detsembrini 1993, mil ta ei kuulunud Groupe Gascognele, väites, et see summa ületab määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 2 sätestatud asjassepuutuva ettevõtja eelmise majandusaasta käibe 10% piiri. Selles küsimuses tugines apellant komisjoni 10. detsembri 2003. aasta otsusele K (2003) 4570 (lõplik) [EÜ] artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 alusel algatatud menetluses (Juhtum COMP/E-2/37.857 – Orgaanilised peroksiidid), mille kokkuvõte on avaldatud 30. aprilli 2005. aasta Euroopa Liidu Teatajas (ELT L 110, lk 44; edaspidi „orgaaniliste peroksiidide otsus“), millest nähtub, et kui komisjon teeb vahet ajal, mil äriühing vastutab üksi oma tegevuse eest ja ajal, mil tütarettvõtja tegevuse eest vastutab tütarettvõtja üle kontrolli omandanud emaettvõtja, tuleb eelmise majandusaasta käibe 10% ülempiiri hinnata nende kahe äriühingu puhul eraldi.
- 44 Apellatsioonkaebuses väidab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 vaid, et komisjon ei ole oma varasema otsustuspraktikaga seotud. Nimelt oleks Üldkohus pidanud komisjoni karistama selle eest, et ta oma praktikat muutis, põhjendamata üksikasjalikult ja ühemõtteliselt, miks ta sellist lähenemist muutis. Apellant tugineb selles suhtes 29. septembri 2011. aasta otsusele kohtuasjas C-521/09 P: *Elf Aquitaine vs. komisjon*, EKL 2011, lk I-8947, punkt 167).
- 45 Komisjoni sõnul ei tähenda pelk asjaolu, et ta võis varasemas otsuses järgida muud lähenemisviisi, „tavapärase praktika kehtestamist“. Käesoleva vaidluse aluseks olev olukord ei sarnane kuidagi apellandi viidatud kohtuotsuse aluseks olnud olukorraga, kus Euroopa Kohus tugines erakorralistele asjaoludele (eespool viidatud kohtuotsus *Elf Aquitaine vs. komisjon*, punktid 165 ja 167).

– Euroopa Kohtu hinnang

- 46 Kõigepealt tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on samuti asunud seisukohale, et ELTL-i artikli 296 teises lõigus sätestatud põhjendamiskohustus kujutab endast vorminõuet, mida tuleb eristada põhjenduste põhjendatusest, mis puudutab vaidlusaluse akti sisulist õiguspärasust (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus *Elf Aquitaine vs. komisjon*, punkt 146 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 47 Käesolevas asjas vaidlustas apellant Üldkohtus selle meetodi põhjendatuse, mida komisjon kasutas vaidlusaluses otsuses, et arvutada trahvisumma, mille apellant peab üksi maksma. Oma argumentide põhjendamiseks viitas ta orgaaniliste peroksiidide otsusele, seadmata selles küsimuses vaidlusaluse otsuse põhjenduse piisavust kahtluse alla.
- 48 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107 ja 108 hindas Üldkohus määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikest 2 lähtuvalt komisjoni kasutatud meetodi põhjendatust ja lükkas hageja argumendid sisulistes küsimustes tagasi.
- 49 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 üksnes täiendavalt, et tema hinnangul ei mõjuta sellele sättele antavat tõlgendust see, et komisjon kohaldas varasemas otsustuspraktikas artikli 23 lõiget 2 erineval viisil, mis oli asjaomasele äriühingule soodsam.
- 50 Ent teise väite teine osa ei sisalda mingit kriitikat vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107 ja 108 Üldkohtu õigusliku analüüsi kohta, vaid puudutab õigusnormi rikkumist, mille Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 109 väidetavalt toime pani, jättes karistamata vaidlusaluse otsuse ebapiisava põhjenduse erinevuse seisukohalt, mis sellel on orgaaniliste peroksiidide otsusega.

- 51 Kõnealusel osas esitatakse seega uus argument, milles vaidlustatakse vaidlusaluse otsuse põhjenduse piisavus seoses arvutusmeetodiga, mida komisjon kasutas õigusliku 10% ülempiiri kindlaksmääramiseks.
- 52 Järelikult tuleb see argument tunnistada vastuvõetamatuks, kuna apellatsioonimenetluses on Euroopa Kohtu pädevus üldjuhul piiratud asja sisuliselt läbi vaadanud kohtutes arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega.
- 53 Apellant ei saa ka väita, nagu ta tegi kohtuistungil, et teise väite teine osa puudutab õigusnormi rikkumist, mille Üldkohus pani väidetavalt toime määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 tõlgendamisel.
- 54 Nimelt tugineb apellatsioonkaebuses see osa sõnaselgelt „põhjenduse puudumisele”. Lisaks, apellant viitab oma argumentides vaid vaidlustatud kohtuotsuse punktile 109, mis piirdub selle meelde tuletamisega, et komisjon ei ole oma varasema otsustuspraktikaga seotud, ega sisalda määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 mingisugust tõlgendamist.
- 55 Eelnevast tuleneb, et teise väite teise osaga ei saa nõustuda. Seega tuleb väide tervikuna tagasi lükata.

Kolmas väide

Poolte argumendid

- 56 Kolmanda väite esimeses osas väidab apellant, et Üldkohus jättis tuvastamata rikkumise, mille tema sõnul pani toime komisjon, arvestades tema kohustust põhjendada vaidlusalust otsust rikkumise tegeliku mõju küsimuses turule.
- 57 Apellant möönab, et vastavalt 1998. aasta suunistele, nagu Euroopa Kohus on neid tõlgendanud, ei ole komisjon kohustatud tõendama tegelikku mõju turule, kui rikkumine on kvalifitseeritud väga raskeks, nagu käesolevas asjas. Ta meenutab, et sellise täiendava asjaolu arvessevõtmine võimaldab komisjonil siiski suurendada trahvi põhisummat.
- 58 Kuid vaidlusaluse otsuse põhjendus on selles küsimuses mitmetimõistetav. Pühendudes rikkumise mõju analüüsimisele, kuigi ta ei olnud selleks kohustatud, tekitas komisjon kahtluse seoses küsimusega, kas seda kriteeriumi võeti trahvi põhisumma suurendamiseks arvesse või mitte. Lisaks süvendas segadust see, et komisjon asus esialgu seisukohale, et mõju turule ei olnud mõõdetav, ja kinnitas seejärel, et seda mõju sai tingimata tuletada salajaste kokkulepete täitmisest. Apellandil takistati seega tõhusalt oma kaitseks valmistuda. Üldkohus esitas vaidlusaluse otsuse põhjendust kontrollimata omalt poolt ebaloogilise ja ebapiisava põhjenduse.
- 59 Kolmanda väite teises osas heidab apellant Üldkohtule ette seda, et viimane ei sanktsioneerinud õigusnormi rikkumist, mille komisjon pani toime, kuna ta järeldas tegeliku mõju esinemise turule ainuüksi salajaste kokkulepete täitmisest, esitamata konkreetseid, usutavaid ja piisavaid tõendeid, nagu on nõutud kohtupraktikas.
- 60 Komisjon on seisukohal, et selle väite mõlemad osad on vastuvõetamatud, kuna neid ei esitatud esimeses kohtuastmes. Nimelt piirdus hageja Üldkohtus väitega, et kuna tema rikkumises osalemine oli piiratud, on piiratud ka selle mõju.

Euroopa Kohtu hinnang

- 61 Apellatsioonkaebuse kolmanda väite vastuvõetavuse hindamiseks tuleb meenutada apellandi argumentatsiooni, mille ta esitas esimeses kohtuastmes rikkumise tegeliku mõju kohta turule.

- 62 Seda küsimust käsitleti Üldkohtus neljanda väite raames, mis esitati trahvi vähendamiseks ja mille kohaselt oli komisjon teinud hindamisvea seoses rikkumise raskusega. Nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 113–115, heitis hageja esiteks komisjonile ette seda, et ta leidis 1998. aasta suuniseid rikkudes, et rikkumise raskuse kindlakstegemiseks ei olnud vaja, et rikkumise mõju oleks mõõdetav. Teiseks märkis hageja, et komisjon siiski üritas tõendada keelatud kokkuleppe tegelikku mõju, tõstes esile rea tegevusi, millega hageja väitis mitte seotud olevat, mida tema sõnul tuli talle süüks pandud rikkumise raskuse hindamisel arvesse võtta. Kolmandaks väitis hageja, et komisjon ise möönis, et rikkumise tegelikku mõju ei olnud võimalik mõõta, mis hageja sõnul põhjendab trahvi vähendamist.
- 63 Seega on apellandi argumentatsioon, mille ta esitas apellatsioonkaebuse kolmanda väite esimeses osas vaidlusaluse otsuse põhjenduse puudumise kohta uus, kuna apellant ei viidanud esimeses kohtuastmes raskustele seoses kõnealuse otsuse mõistmise ega enda kaitse tagamisega.
- 64 Käesoleva kohtuotsuse punktis 52 meenutatud põhjustel tuleb kõnealune osa seega vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 65 Mis puudutab kolmanda väite teist osa, mille kohaselt ei tuvastanud Üldkohus komisjoni poolt turule avaldatava mõju olemasolu hindamisel väidetavalt toime pandud õigusnormi rikkumist, siis piisab, kui märkida, et seda tuleb samuti pidada uueks, arvestades apellandi poolt esimeses kohtuastmes esitatud argumentatsiooni, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 62. Seetõttu on see vastuvõetamatu samadel põhjustel, kui need, mis on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktis 52.
- 66 Kuna apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitatud kolmanda väite kumbki osa ei ole tulemuslik, tuleb see väide tagasi lükata.

Neljas väide

Poolte argumendid

- 67 Selles väites kinnitab apellant, et käesolevas asjas rikuti tema põhiõigust, et tema kohtuasi lahendataks mõistliku aja jooksul, nagu on tagatud EIÕK artiklis 6.
- 68 Apellant meenutab, et menetlus Üldkohtus algas 23. veebruaril 2006 ja lõppes 16. novembril 2011. Ta rõhutab, et kirjaliku menetluse lõpu ja selle hetke vahele, mil ta sai esmakordselt teavet kohtuasja seisu kohta, jäi pikk Üldkohtu tegevusetuse aeg.
- 69 Apellant on seisukohal, et toimiku keerukus või maht ega asjassepuutuvate ettevõtjate või menetluskeelte arv ei põhjenda seda, et Üldkohus sel ajavahemikul kohtuasja üldse ei käsitlenud.
- 70 Apellant väidab, et kui ta esitas vaidlusaluse otsuse peale Üldkohtule hagi, otsustas ta määratud trahvi kohe mitte maksta ning pidi seetõttu maksma trahvisummalt intressi ning esitama pangagarantii. Menetluse liiga pika kestuse tõttu suurenesid selliste toimingutega seotud kulud.
- 71 Seetõttu palub apellant Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus või teise võimalusena vähendada talle määratud trahvi summat, et võtta arvesse neid finantstagajärgi, pidades silmas finantskoormist, mida ta pidi kandma, kuna rikuti tema õigust, et lahendi tegemisel järgitakse mõistlikku aega.
- 72 Komisjon väidab kõigepealt, et väide on vastuvõetamatu, kuna seda ei esitatud Üldkohtu istungil.

73 Sisulistes küsimustes leiab komisjon, et konkurentsieeskirjade rikkumise eest ettevõtjale trahvi määramise otsuse peale kohtusse esitatud hagi raames mõistliku aja ületamise juhtumil peaks sobiv õiguskaitsevahend seisnema mitte määratud trahvi vähendamises, vaid kahju hüvitamise nõudes. Teise võimalusena märgib komisjon, et kui Euroopa Kohus peaks leidma, et mõistliku aja põhimõtet on rikutud ning see nõuab õiguskaitsevahendit, mis seisneb trahvi vähendamises, siis peaks see trahvi vähendamine olema sümboolne.

Euroopa Kohtu hinnang

– Vastuvõetavus

74 Nagu nähtub Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ja nimetatud kohtu praktikast, on Euroopa Kohus apellatsioonimenetluses pädev kontrollima, kas Üldkohtus toimus apellandi huve kahjustav menetlusnormide rikkumine (vt eelkõige 16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-385/07 P: *Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland vs. komisjon*, EKL 2009, lk I-6155, punkt 176).

75 Käesolevas väites viidatud rikkumise osas tuleb hoolimata sellest, et apellant viitab EIÕK artikli 6 lõikele 1, meenutada, et harta artikli 47 teises lõigus, mis vastab EIÕK kõnealusele sättele, on sätestatud, et „[i]gallühel on õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus seaduse alusel moodustatud kohtus”. Seetõttu on Euroopa Kohus mitmel korral leidnud, et see artikkel on seotud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega (vt eelkõige kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland vs. komisjon*, punkt 179 ja seal viidatud kohtupraktika).

76 Niisugune õigus on kohaldatav komisjoni otsuse peale esitatud hagi raames (vt eelkõige kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland vs. komisjon*, punkt 178 ja seal viidatud kohtupraktika).

77 Kuigi apellant kritiseerib peamiselt ajavahemikku, mil Üldkohtus menetlust ei toimunud ja mis kestis kirjaliku menetluse lõpust kuni suulise menetluse alguseni, ei viidanud ta Üldkohtu istungil selle õiguse rikkumisele.

78 Vastupidi komisjoni väidetule ei saa sellise viite puudumine kaasa tuua neljanda väite vastuvõetamatust põhjusel, et see on esitatud esimest korda apellatsioonkaebuse raames. Nimelt, kuigi poolel peab olema võimalik tugineda menetlusnormi rikkumisele, kui ta leiab, et kohaldatavate normide rikkumine on tõendatud, ei ole ta kohustatud seda tegema staadiumis, kus selle rikkumise täielik mõju ei ole veel teada. Mis puudutab täpsemalt lahendi tegemise mõistliku aja ületamist Üldkohtu poolt, siis apellant, kes leiab, et selline ületamine Üldkohtus kahjustab tema huve, ei ole kohustatud kohe sellele kahjule tuginema. Vajaduse korral võib ta oodata menetluse lõppu, et teada saada selle kogukestus ja et tal oleks siis kõik vajalikud asjaolud selle kahju kindlakstegemiseks, mida ta väidetavalt kandis.

79 Neljas väide, mille apellant esitas oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks, on seega vastuvõetav.

– Sisulised küsimused

80 Sissejuhatuseks olgu meenutatud, et Euroopa Inimõiguste Kohus on seisukohal, et lahendi tegemise mõistliku aja ületamine kui põhiõiguse rikkumises seisnev menetlusnormi rikkumine peab asjassepuutuvale isikule andma tõhusa õiguskaitsevahendi, mis tagab talle sobiva hüvituse (vt Euroopa Inimõiguste Kohtu 26. oktoobri 2000. aasta kohtuotsus *Kudla vs. Poola*, *Recueil des arrêts et décisions* 2000 XI, § 156 ja 157).

- 81 Kuivõrd apellant palub vaidlustatud kohtuotsus tühistada ja teise võimalusena vähendada talle määratud trahvi summat, siis tuleb märkida, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et juhul, kui puuduvad tõendid selle kohta, et Üldkohtu menetluse liiga pikk kestus on mõjutanud vaidluse tulemust, ei too lahendi tegemise mõistliku aja järgimata jätmine endaga kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* vs. komisjon, punktid 190 ja 196 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 82 Selle kohtupraktika aluseks on kaalutlus, mille kohaselt juhul, kui lahendi tegemise mõistliku aja järgimata jätmine ei mõjutanud vaidluse tulemust, ei heastaks vaidlustatud kohtuotsuse tühistamine Üldkohtu poolt toime pandud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte rikkumist (eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* vs. komisjon, punkt 193).
- 83 Käesolevas asjas ei esitanud apellant Euroopa Kohtule ühtegi tõendit, millest võiks nähtuda, et lahendi tegemise mõistliku aja järgimata jätmine Üldkohtu poolt võis mõjutada talle lahendada antud vaidluse tulemust.
- 84 Lisaks, arvestades vajadust tagada liidu konkurentsioiguse järgimine, ei saa Euroopa Kohus võimaldada üksnes põhjusel, et on eiratud lahendi tegemise mõistlikku aega, apellandil seada kahtluse alla trahvi põhjendatust või selle suurust, samal ajal kui kõik väited, mis ta esitas Üldkohtu järeldestele trahvi suuruse ja trahviga karistatud tegevuse kohta, lükati tagasi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* vs. komisjon, punkt 194).
- 85 Sellest järeldub, et vastupidi apellandi nõudele ei saa neljas väide iseenesest kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist.
- 86 Kuivõrd apellant palub vähendada talle määratud trahvi, et võtta arvesse Üldkohtu menetluse liiga pika kestusega talle väidetavalt tekitatud finantstagajärgi, siis tuleb meenutada, et esiteks Euroopa Kohus rahuldab sarnases olukorras sellise nõude menetlusökonoomia kaalutlustel ning vajaduse tõttu tagada kohene ja tõhus õiguskaitsevahend sellise menetlusnormi rikkumise vastu ning vähendas trahvi summat (17. detsembri 1998. aasta kohtuotsus C-185/95 P: *Baustahlgewebe* vs. komisjon, EKL 1998, lk I-8417, punkt 48).
- 87 Teiseks leidis Euroopa Kohus kohtuasjas, mis puudutas turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitlevat komisjoni otsust, milles aga trahvi ei määratud, et lahendi tegemise mõistliku aja Üldkohtu poolt järgimata jätmine võib tuua endaga kaasa kahju hüvitamise nõude (eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* vs. komisjon, punkt 195).
- 88 Käesolev kohtuasi puudutab tõepoolest olukorda, mis on analoogne eespool viidatud kohtuotsuse *Baustahlgewebe* vs. komisjon aluseks olnud olukorrale. Siiski on ELTL artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu alusel liidu vastu esitatud kahju hüvitamise nõue tõhus ja üldkohaldatav õiguskaitsevahend, et tugineda sellisele rikkumisele ja et selle eest karistada, kuna see võib hõlmata kõiki menetluse mõistliku aja ületamise olukordi.
- 89 Euroopa Kohus peab seega otsustama, et kui liidu kohus rikub harta artikli 47 teisest lõigust tulenevat kohustust lahendada talle esitatud asjad mõistliku aja jooksul, siis karistatakse sellist rikkumist Üldkohtule kahju hüvitamise nõude esitamise, kusjuures selline nõue on tõhus õiguskaitsevahend.
- 90 Sellest tuleneb, et nõue hüvitada kahju, mis on tekkinud sellest, et Üldkohus ei ole teinud lahendit mõistliku aja jooksul, ei saa esitada otse Euroopa Kohtule apellatsioonkaebuse raames, vaid see tuleb esitada Üldkohtule.

- 91 Mis puudutab kriteeriume, mis võimaldavad hinnata, kas Üldkohus on järginud mõistliku aja põhimõtet, siis tuleb meenutada, et lahendi tegemise mõistlikku aega tuleb hinnata iga kohtuasja asjaolude alusel nagu vaidluse keerukus ja poolte käitumine (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland vs. komisjon*, punkt 181 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 92 Selles osas on Euroopa Kohus täpsustanud, et asjassepuutuvate kriteeriumide loetelu ei ole ammendav ja tähtaja mõistlikkuse hindamine ei nõua kohtuasja asjaoludest iga asjaolu süstemaatilist uurimist, kui menetluse kestus tundub olevat põhjendatud ka juba ühe asjaoluga. Seega võib kohtuasja keerukus või hagejast tingitud viivitus olla aluseks, et põhjendada aega, mis esmapilgul näib liiga pikk (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland vs. komisjon*, punkt 182 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 93 Nende kriteeriumide analüüsimisel tuleb võtta arvesse asjaolu, et konkurentsieeskirjade rikkumist puudutavas kohtuasjas kujutavad alustingimusena õiguskindlus, mis peab ettevõtjatele olema garanteeritud, ning eesmärk tagada, et siseturul ei moonutataks konkurentsi, endast märkimisväärset huvi mitte üksnes hageja enese ja tema konkurentide, vaid ka kolmandate isikute jaoks suure hulga asjassepuutuvate isikute ja kõnealuse rahalise huvi tõttu (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland vs. komisjon*, punkt 186 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 94 Samuti peab Üldkohus hindama viidatud kahju tegelikkusele vastavust ning selle põhjuslikku seost vaidlusaluse kohtumenetluse liiga pika kestusega, analüüsides selleks esitatud tõendeid.
- 95 Selles suhtes tuleb toonitada, et kahju hüvitamise nõude korral, mis rajaneb harta artikli 47 teise lõigu rikkumisel Üldkohtu poolt, kuna ta eiras lahendi tegemise mõistliku ajaga seotud nõudeid, peab ta vastavalt ELTL artikli 340 teisele lõigule võtma arvesse üldpõhimõtteid, mis on liikmesriikide õiguskordades kohaldatavad sarnastel rikkumistel põhinevate hagide lahendamisel. Selles kontekstis peab Üldkohus eeskätt uurima, kas peale varalise kahju esinemise on võimalik kindlaks teha mittevaralise kahju esinemine, mida kandis tähtaja ületamisest puudutatud isik ja mis vajaduse korral tuleb nõuetekohaselt hüvitada.
- 96 Seega peab selliste kahju hüvitamise nõuete üle otsustama Üldkohus, kellel on selleks pädevus ELTL artikli 256 lõike 1 alusel, ning ta peab seda tegema erinevas koosseisus, kui see, mis lahendas selle menetluse aluseks olevat vaidlust, mille kestust kritiseeritakse, ja kohaldama käesoleva kohtuotsuse punktides 91–95 määratletud kriteeriume.
- 97 Samas tuleb tõdeda, et Üldkohtu menetluse kestust, mis oli ligikaudu 5 aastat ja 9 kuud, ei saa põhjendada ühegi käesoleva vaidluse aluseks oleva asjaoluga.
- 98 Nimelt ilmneb, et ajavahemik komisjoni vasturepliigiga 2007. aasta veebruaris lõppenud kirjaliku menetluse lõpu ja suulise menetluse alguse vahel 2010. aasta detsembris kestis ligikaudu 3 aastat ja 10 kuud. Selle ajavahemiku pikkus ei ole seletatav kohtuasja asjaoludega, nagu vaidluse keerukus, poolte käitumine või menetluslikud küsimused.
- 99 Mis puutub vaidluse keerukusse, siis nähtub hageja esitatud hagi analüüsist, nagu see on kokkuvõtvalt esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 12 ja 13, et kuigi esitatud väiteid tuli põhjalikult analüüsida, ei valmistanud need erilisi raskusi. Kuigi on tõsi, et vaidlustatud otsuse peale esitasid Üldkohtule tühistamishagid 15 otsuse adressaati, ei saanud see asjaolu takistada nimetatud kohtul teha toimiku sünteesi ja valmistada suulist menetlust ette 3 aastast ja 10 kuust lühemal ajal.
- 100 Tuleb rõhutada, et selle aja jooksul ei katkestatud ega lükatud Üldkohtus menetlust edasi mõne menetlust korraldava meetme vastuvõtmisega.

- 101 Mis puudutab poolte käitumist ja menetluslikke küsimusi, siis asjaolu, et hageja palus 2010. aasta oktoobris kirjaliku menetluse uuendamist, ei õigusta 3 aasta ja 8 kuust pikkust aega, mis oli juba möödunud selle lõpetamisest. Lisaks, nagu märkis kohtujurist ettepaneku punktis 134, näitab asjaolu, et hagejat teavitati 2010. aasta detsembris, et 2011. aasta veebruaris korraldatakse kohtuistung, et sellel menetlusküsimusel sai olla vaid minimaalne või lausa olematu mõju menetluse üldisele kestusele.
- 102 Eeltoodud asjaolusid arvestades tuleb tõdeda, et Üldkohtu menetlus rikkus harta artikli 47 teist lõiku, kuna see rikkus lahendi tegemise mõistliku ajaga seotud nõudeid, mis kujutab endast isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selget rikkumist (4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil vs. komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punkt 42).
- 103 Käesoleva kohtuotsuse punktides 81–90 esitatud kaalutlustest nähtub siiski, et neljas väide tuleb tagasi lükata.

Apellandi finantsolukord

- 104 Kohtuistungil esitas apellant Euroopa Kohtule teavet oma praeguse finantsolukorra kohta, millest nähtub väidetavalt, et ta ei ole suuteline maksma vaidlusaluses otsuses määratud trahvi. Apellandi sõnul on tema väited vastuvõetavad, kuna esiteks need on seotud uue asjaolu ilmnemisega kodukorra artikli 127 tähenduses ning teiseks kuna need kujutavad endast mõistliku aja põhimõtte rikkumise väite täiendust.
- 105 Komisjon väidab, et need argumendid on vastuvõetamatud, kuna need on uued, ja igal juhul põhjendamatud, sest neid ei ole tõendatud.
- 106 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohtule esitatud apellatsioonkaebused saavad puudutada ainult õigusküsimusi. Kuid selleks, et hinnata apellandi suutlikust maksta komisjoni määratud trahvi, peaks Euroopa Kohus analüüsima faktiküsimusi, mis ei kuulu apellatsioonkaebuse lahendamisel tema pädevusse.
- 107 Peale selle ei ole samuti Euroopa Kohtu ülesanne apellatsioonkaebust lahendades õigluse põhjustel asendada oma hinnanguga Üldkohtu hinnang, kes tegi liidu õigusnormide rikkumise eest ettevõtjale määratud trahvi üle otsuse täieliku pädevuse teostamisel (vt eelkõige 10. mai 2007. aasta otsus kohtuasjas: C-328/05 P SGL Carbon vs. komisjon, EKL 2007, lk I-3921, punkt 98 ja seal viidatud kohtupraktika). Lisaks nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et komisjon ei ole niisuguse trahvi kindlaksmääramisel kohustatud arvesse võtma asjassepuutuva ettevõtja majanduslikku olukorda, kuna sellise kohustuse tunnustamine viiks turutingimustele halvemini kohandunud ettevõtjatele õigustamatute konkurentsieeliste andmiseni (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus SGL Carbon vs. komisjon, punkt 100 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 108 Apellandi finantsolukorda puudutavad argumendid tuleb seega tagasi lükata vastuvõetamatuse tõttu ja igal juhul põhjendamatus tõttu.
- 109 Tuleb siiski lisada, et osas, milles apellant leiab, et tema finantsraskustel on põhjuslik seos lahendi tegemise mõistliku aja põhimõtte rikkumisega Üldkohtu poolt, võib ta sellele tugineda ELTL artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu alusel Üldkohtule esitatud hagis (vt käesoleva kohtuotsuse punktid 94–96).
- 110 Kõigist eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et nõustuda ei saa ühegi apellandi poolt oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitatud väitega ning seega tuleb apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 111 Kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.
- 112 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna apellant on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni sellekohasele nõudele välja mõista apellandilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista käesoleva apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulud välja Gascogne Sack Deutschland GmbH-lt.**

Allkirjad